

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СТРУЧНИ ЛИСТ ЗА СВЕ ПОЛИЦИЈСКЕ РАДЊЕ

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут недељно. По потреби биће ванредних бројева. Претплата се шаље уредништву у Београду „Краљ-Миланова“ ул. бр. 16., а у унутрашњости код овлашћених скупљача или на пошти. Цена је листу: чиновницима, учитељима, званичницима, општинским писарима и осталим званичницима у опште годишње 12, полугодишње 6 дин. Гостионарима и механџијама из унутрашњости годишње 12, полугодишње 8 динара. Јандармима годишње 6, полугодишње 4 динара, ну ови се по овој цени могу претплатити само преко својих команданата, полицијске односно пограничне жандармерије. Надлештвима у опште 20 динара на годину. За иностранство годишње 24, полугодишње, 15 динара. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Писма само плаћена примају се. Рукописи не враћају се. Огласи по погодби.

ЛИСТ УРЕЂУЈЕ ОДБОР

ОДГОВОРНИ УРЕДНИК Н. ДИМИТРИЈЕВИЋ

ТАСИНА ПИСМА.

БЕЧКА ПОЛИЦИЈА.

19.

Велики број агената бечке полиције познавао сам лично. А знам их и данас. Али су ме они сви упамтили. Стотину пута бивало је, да дану, у гунгулама, по улицама, или ноћу, у ходнику опере, или на царадама и т. д. мене по неко мимо мене. Ја чујем оно тихо: „Ich habe die Ehre Herr Polizeirath“.... Ја се на тај поздрав брзо окренем, али ретко кад у оној гунгули могу да погодим, ко ми је то казао.... Знао сам већ да ће то бити који од полицијских агената, али, наравно, он се тако брзо изгубио у оној светини, да сам га ретко када могао уочити... Могао бих, рекох раније, испрочитати читаве књиге о вештинама и пословима тајних полицајаца.....

Једнога дана берлинска полиција јави бечкој полицији, како је из Берлина нестао касир једне банке са приличном сумом, наравно, да је био означен и лични опис и т. д. Већ другога дана агенат Виљем саопшти ми: како је лопову траг нашао. — У вече, пре поласка у оперу, седео сам обично у кафани „Бауеру“, преко пута опере. Око 6 сахата ето агента Виљема. При уласку у кавану, даде ми, како то већ знају бечки агенти, очима знак: да је лопов ту. Ја обратих пажњу. Агенат прође по кафани, бајаги тражећи згодно место, док се од једном спусти крај једног стола, где је већ једно лице седело. Ту се учтиво јави непознато, па узе онда и он новине да чита. Разуме се, новине су му биле само заклоп, да иза њих боље онога странца посматра и лични му опис сравни. Када је већ био сигуран, агенат се нагну и шапну нешто странцу. Странац сав побледи и затресе се. Па онда између њих настаде мала препирка. Агенат, виђаше му се на лицу, упорно остајаше при своме. И странца пропусти. Мало после усталоше обојица, платише, и пођоше на врата. У кавани „Бауеру“, то знају Београђани, који тамо иду, увек је пуно одличнога света, али нико ништа од овога свега не примети. Као, санђим, давнашњи познаници и пријатељи, агенат беше ухватио касира испод руке и говораше, да би траг затурио, мало јасније о представи „Африканки“, која се тога вечера давала. Агенат беше весео, али касир, Бога ми, блед као крпа. Изапав на улицу, агенат викну фијакер, седоше и одвезоше се право у централу... Када је оно сео за сто касиров, агенат је почео говор, како он њега познаје, како се зове тако и тако, како је он побегао из Берлина и т. д. па га је онда позвао да пође. Касир је одрицао, и на питање: ко је, и шта он њега о томе испитује — агенат је полако подигао леву страну капута, на коме је био прикопчан царски орао, као знак: да је он орган власти и да му сваки мора сједовати. Агенат је још додао: — Будите паметни, немојте у вашем интересу, да правите ларму пред оволиким светом, него сједујте ми мирно, јер ви сте тај, кога ја тражим.... Разуме се, касир је увидео да ће то бити умесније, па је пропустио. — А да се је и одуп'о, шта би му помогло. Агенат би употребио силу. Чим би звиждуо, десет би му жандара онде, са улице, дошли у помоћ, поред келнера, који су, као што сам већ једном поменуо, васпитани, да сваку услугу власти указују.....

Други пут се опет тражио некакав касир Пољак. Са њим је већ теже ишло, јер је био прави лопов. О њему су ишле потера за потером. Берлинска полиција јављала је, да је у Бечу, бечка да је у Цириху, циришка опет да је у Паризу и т. д. Свака је, на основу својих поверљивих рапората, бранила своје тврђење. Али једнога вечера па представи код Ронахера — причаше агенат Валдек, — ја се загледам у једно лице, које је мирно за својим столом седело и на бину бленуло. Гледао сам га издаље, али када се спусти завеса, ја зађем, бајаги некога тражим, те се приближим ономе господину. Одувуд одунуд, ја некако уграбим парче места, узем столицу и седнем према њему. Поздравим га, он кроз-а зубе одговара. По опису и фотографији рекао бих, да је онај, који се тражи. Али се подшишао, коса црна, на очи метуо наочари. Међу тим, у опису стоји плав, са пуном брадом, без наочара. Рекао бих опет и да му се опис не слаже. Но помислих, све се то даде данас удесити: и коса и брада и наочари. Ја онда почнем бивати говорљив. Кажем се, да сам странац из доњих крајева аустриских, да сам трговац, да сам тога вечера први пут у Ронахера, како је ту велељепно, дивно и т. д. Онај господин и сувише штедљив у речима, само одговара са ја... ја... То ми је већ било сумњиво. Погодио сам. Избегава говор, да му не ухватим аксан. Пољак не може никада говорити као Немац. Ја се онда упнем из све снаге, да га натерам на говор. Толико сам му досађивао питањима, да је најпосле морао проговорити. После представе останемо горе у салону. Као што знате, онде има оних лепих обешењица, које шампањ точе. Помислих: лепе девојке и ладан шампањац — одвезаће му језик. И остасмо дуго, до у зору. Бесмо се развеселили и добро проћеретали. Он је поручивао једно за другим, био се добро угрејао, и није дао, да ја крајцаре платим. Већ у свачуће разиђемо се. Резултат ми је био: није Немац, то је и сам признао, него је, вели, Чех. И говорио је чешки перфектно. Ја се ипак решим, да га не пустим. Чинило ми се све, да ће то онај бити. Сутра дан се опет нађемо. Продужимо дружење. Тада сазнам, да је индустријалац, да се враћа у Чешку, да тамо има родбине, каза и све своје породичне прилике и т. д. Даде ми своју карту, згодно ја удесим, те му измамим и пасош да видим и т. д. Све у реду. Али ја му опет не верујем. Наговорим га, да одемо у купатило. Мишљах, када се опере глава, покаже се права фарба косе. Али он оде у кабину, а ја у басен. Не хтеде амо у опште купатило. Када изађосмо, чињаше ми се, да је коса по крајевима, где је вода дохватила, мало поплавила. Проведосмо и тај дан и ту ноћ у друштву и у највећем расположењу. Било је говора о парама, о банкама, о касирима, о свачему, све смо се лепо објашњавали. Само ми се чинило, да некако нема куражи, изгледао ми је плашљив, често звера; чим ко у кавани прилази нашем столу, он се узнемири, осврће се, као све да очекује некога да га зграби. То је била немирна савест. Ја онда још појачах страх. Некакав крупан човек обилазаше око нашега стола, тражећи новине. — Познајете ли овога човека — шапнух му. — Не знам га... — Е, а видите он је једнако гледао на нас. Да се није упознао... Глете... Хоће да седне код нас... Мој се пријатељ уплаши, зовну да плати, па ме позва брзо да идемо... Такво понашање појача моју сумњу. Сутра дан се опрости са мном, говорећи

ми, да иде францозебаном за Пилзен. Ја, не казујући му ништа, одем на станицу, да га испратим. Воз оде, али њега не би. Моја се сумња утврди. Ја оданде те на Вестбан. Још пола сахата — па да пође воз. Склоним се да ме не види. Пред полазак воза ето њега. Одмах сам био сигуран, да је то онај, који се тражи. Када је ушао у воз, седне у купе и навуче завесе. Истим возом пођем и ја. Када је било угодно, ја се јавим. Како се изненадио. Без ларме предао сам га дирекцији.....

20.

И има још пуно овако интересних прича. Нигде публика није тако радознала као у Бечу. Али ова њена радозналост чини велику услугу полицији. Два пута ручајте у једној ресторацији. Сутра дан они већ знају — ко сте. Цалкелнер је већ о вама распитао, сазнао и т. д. А ако је требало, он се састао и са полицијским агентом, рапортирао му, с њим мисли изменао и т. д. — Један наш војни аташе у Бечу, разуме се када је у цивилу, избегавао је оне церемоније и т. д. и из краја где је обично живео, крене се, да потражи какву подаљу ресторацију, да у њој ручава. Оде чак у четврти крај Беча. Ручао је један пут, други пут, трећи пут, цалкелнер му ништа не помиње. Већ четврти дан, када је у ресторацију ушао, још на вратима цалкелнер га поздравља гласно: част ми је господине потпуковниче... — Дакле ме већ сазнали — помислио сам, вели аташе, и наравно морао сам се насмејати овој бечкој радозналости. — Тако вам они знају све наше важније људе, који у Беч одлазе. Као што сам напред помињао, знају доста и од наших мистерија и т. д. А већ о истакнутим политичким личностима знају у министарству све што треба. Разуме се, о таквим лицима аустриско посланство у Београду прикупља дата, шаље у Беч, овде слажу, праве, тако да га назовем — конверзацијони лексикон. Када се дотично лице појави, они о њему виде све што треба. Отуда је после оно, када у Београду осване ново министарство, у бечким новинама, које су ближе бечкој влади, одмах, истог дана, изађе о нашим новим министрима обавештење: којој партији припадају, какви су, у којим су службама били, а наравно и: јесу ли аустрофили или не.

Раније сам казивао, како у Бечу прате важније стране личности. Хоће да су о њима до најмањих ситуација обавештени. Једнога дана пред хотелом „Oesterr. Hof“ нађем се са једним српским државником, који се враћао из купатила. Ту се водио обичан говор, као када се нађу познаници на страни... У разговору ће тај државник упитати:

— Ама, Бога ти, Т... познајеш ли онога човека преко пута. Ено га стоји пред оном фризерницом. Често га јуче сретам, човек ми се учтиво неколико пута јавио. Рекао бих, да није од наших из Србије. Да није ко год из Војводине?.....

Ја се окренух, погледах и познадох човека....

— Молим вас — рекох — немојте, да опазите да је о њему говор.....

— Познајеш га?

— Познајем?

— Ко је?

— Агенат полицијски.....

— Ха... — развуче усне наш државник...

— Јест, сигурно вас прати...

— Хе.....

— Позната сте личност, хоће да знају о вама.

21.

Са излагањем бечке тајне полиције задржао сам се мало више са разлога тога, што су њени детективи познати у Јевропи, као вешти органи, те да са њиховим сунтилним пословима упознам наше полицајце. Јер, ми требамо што пре добро организовану тајну полицију. Само да се хрђаво не разуме. У нас се под тајном полицијом разуму органи, који имају задатак: да измишљају догађаје и невиним људима пакости и зла чине; да достављају и пањакују противнике владине и т. д. Оно, право да кажемо, у ствари тако су већином и радили у нас они, који се зову достављачи, а које, једне плаћа управник вароши, а друге министар полиције. Али, ја овде не разумем такве несрећне органе. Него ао јевроиски саремну, поштену, савесну тајну полицију. Да кажем одмах и зашто. На западу је већ позната ствар, да сви лопови, касири, дефрауданти, бегају у два правца. Или у Америку, или на Исток. Али у последње време, као да ће прекоморска слободна земља, да за-

твори своје обале јевропским лупежима и лоповима. Баш последњих година американска полиција издаје редовно све кривце, који јој из Јевропе добегну. Изгубив тамо свој Елдорадо, сви јевропски банкарни, касири, који се спремају да буду фалсификатори и лопови, погледају весело на ове наше, источњачке, крајеве. Учинив злочини, они ће бегати к нама, па: или међу нама да остану и живе, као бајаги неки трговачки агенти, приватни инжињери, рајзендери и т. д. или ће у брзом возу, а и у експресу, прејурити Србију, знајући унапред насигурно, да их овде неће знати ни умети нико пронаћи ни ухватити. Ово је цела истина. У Цариграду, Кајиру, и другим источњачким варошима, има безброј јевропских лопова, који тамо, више пута уз добру напојницу властима, сасвим слободно, а и под другим именом, живе, али сва су та лица железничку пругу сербез прешла од Београда до Цариброда или Ристовца. Не треба крити, а што ђавола и да кријемо, када се то зна. Зар није било и по страним новинама пуно прича и вицева: како су странци, немајући насоша на уласку у српску престоницу жандару утрапили у шаке — јеловник...* — Једну крајњу неспремност наше полиције нека илуструје догађај, који сам слушао са меродавне стране. То је било 1888. године.

У лијонској банци у Паризу беше учињена крађа. Штета беше на милијун. Суме се тачно не сећам. Или беше више, или мало мање. Удешени су били лажни чекови, фалсификоване књиге, а нека је сума дигнута и у готовини. Разуме се, крађа је ишла годинама. Када се је ушло у траг, сумња падне на два чиновника банкина, којих је одма и нестало из Париза. Париска полиција предузме све мере, али лопови као да у земљу пропадоше. Као обично што се тамо ради, полиција стане тајно посматрати и пратити она лица, која су са лоповима у пријатељској или љубавној вези стајала. И није погрешила. Једнога дана љубазница једнога од оне двојице лопова добије писмо, на коме је стајао жиг поште штутгарске. У писму је од прилике писало ово: „Мила моја, кроз три дана ми се крећемо на Оријент. Када се настанимо, писаћу ти, да нам тамо дођеш. Ми смо потпуно здрави. Јави нам о свему на адресу — R... post restante Belgrad... — Наравно полиција отвори писмо, прочита, затвори га и врати га пошти, да га преда по адреси. Али у исти час шеф тајне полиције Суде** крене се са инструкцијама свога министра у Београд. Када је стигао овде, Миље, тадањи француски посланик, одведе Судеа и представи га српском министру спољних послова с молбом, да се кривци, који тако лако сами улазе у замку, похватају. Министар позове одмах управника Београда и саопшти му ову, и за најобичнију, дечију памет врло лаку истрагу. Још се и сам Суде понуди, да и он суделује, али управник изјави, да није потребно. И помислите! шта је овај српски глупак учинио. Чим се из министарства вратио у полицију, наредио је, да се спреме четири жандара!!! Поведе их собом у пошту и намести их пред одељењем, где се издају писма са post restante!!!! Наравно издао је наредбу: када поштар викне да жандари шчепају Французе. Суде за ову крајњу будалаштину није знао. Седео је у „старом здању“, очекујући сигуран резултат, и верујући, да је Београд у цивилизованој земљи, и да се бар на управничкој столици не трпе звекани. Али се преварио... Она два лопова дођу у Београд. Одседну у „Имперјалу“, разуме се, под другим именима. И, наравно, један од њих оде у пошту. Пажљиво ступи унутра и стане разгледати по одељењима — када тамо седе она четири жандара. Седе и чекају. Како се је слатко онај Француз морао српској глупости насмејати. Разуме се — писмо није ни тражио, него се одмах врати у хотел. И оба првим возом отпутују. После краткога времена, она лепојка у Паризу добије из Цариграда друго писмо, у коме је стајао овако: „Драга моја, ако си ми писала у Београд, ја

* „Illustrirte Welt“, за забаву својој публици, прича: како је некакав келнер у Темнишвару тражио од полиције загранични пасош, па га није могао добити. У Аустро-угарској, као што смо видели има пуно прописа, који се морају испунити, те да се пасош добије. Келнер, у недоумици шта да ради, а желео је да пређе у Србију, падне на једну оригиналну мисао: нађе негде сточни пасош и са њим пропутује по Србији и т. д. Четири године тумарао је овај обештењак, а када се је награђ вратио, показивао је пасош публици. На њему је било пуно виза, као: виђен за даље путовање и т. д.

** О Судеу и Горону, чувеним париским полицајцима, њиховој окретности и вештини, писаћу особено....

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

нисам твоје писмо узео, јер сам, отишав у пошту, наишао тамо на постављену стражу, можда ради нас, или кога другога.... Са тога смо одмах отпутовали даље.... Пиши ми овде на адресу: Perier и т. д..... Причајући овај догађај, Суде је завршио: ја сам прошао Јевропу, најмање десет пута у накрет, видео сам и лепих и ружних ствари, али тако глупог управника нигде нисам нашао.....
(НАСТАВИТЕ СЕ)

В П У Т С Т В А

ЗА ИСЉЕДНИКЕ У КРИВИЧНИМ ДЕЛИМА.

II.

1.) О упадању кроз прозоре.

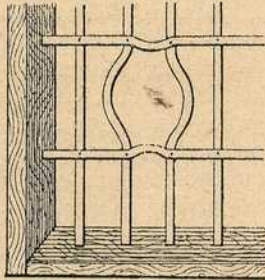
По себи се разуме, да лопови и томе шћуму уму да доскоче; јер поставе увек некога од свога друштва да стоји под прозором, па да у случају потребе пажљиво причекује у руке сваки отпаданак од прозора.

Сем наведенога има још и једна справа, помоћу које се шипке на прозорима могу учинити безопасним. То су велике кљеште. Њих употребљавају лупежи само онда, ако их могу где год у близини самога места добити (позајмити), и ако се увере, да помоћу њих могу успети, а да шипке не морају остављати. Ако на шипкама са стране има згодно место, где кљеште могу хватити — а тога готово увек има — онда се (види слику в.) такве две шипке, које једна поред друге стоје, кљештима свака за се извија спреда све дотле док се не добије довољан простор за провлачење.

Осим шипака има још и нешто друго, што при упадању кроз прозор смета. Пре свега то су крила прозора, која стоје или пред шипкама, или иза њих, или и пред њима и за њима. Па и овде има разних манира, али се ови готово увек односе на саму конструкцију прозора. Најмање тешкоћа по правилу чине спољни прозори, који се споља отварају, јер су њихове шарке намештене споља, те је лако до њих доћи. Те шарке су нарочито на сељачким кућама тако лабаве и траљаво начињене, да се могу често и са неким jakim перорезом пресећи. Чим се скину шарке са оба крила прозора, онда се она могу врло лако скинути, само ако брава, којом се изнутра затварају није вештачка.

Ако пак шарке на прозорима даду какав озбиљан отпор; или се оне ма из каквог било другог узрока не даду уклонити; или ако крила прозора иду унутра, онда лупежи нападају на сам затварач. Какав је пак затварач на прозору, са тим лупеж мора пре свега на чисто бити. То дознаје он обично много раније преко својих помагача. — Ако је тај затварач каква обична ригла, или ма какав други прост затварач, то га он онда врло лако отвара. На ту цељ пробуши он с поља, а у близини самога затварача, једну повећу рупу, тури кроз њу једну жицу, те помоћу ове отвори затварач. Па како лопов може са стране кроз стакло од прозора, да прати кретање те његове протурене жице, то му онда то отварање затварача не задаје никаквих тешкоћа. А ако се ипак какве тешкоће појаве, или ако је сам затварач такав, да се до њега помоћу протурене жице не може лако доћи, онда лупежу обично не остаје ништа друго, но да окно на прозору разбије, и то оно окно, кроз које најлакше може до затварача доћи и отворити га.

Окно на прозору може са на више начина уклонити. Има их доста, који држе, да лопови у неким приликама исеку окно. Али то у истини не стоји. Ни један лопов то неће чинити, па ма се он у томе код најбољег стаклоресца вежбао. А ево за што. Хоће ли се н. пр. какво окно помоћу дијаманта да исече, те се онда мора то окно пре свега унаоколо засећи, па онда се мора дијамантом дотле туда вући и куцкати, док окно најзад и изненада не испадне. На куцкање се лопов за цело неће радо одлучити, јер оно може за њ' од кобних посљедица бити. А баш ако се при каквој похари и нађе какво исечено окно, то онда треба знати, да је то само фингирано. У таквом случају може се претпоставити, да је то исецање било у какво згодно време и у згодној прилици, па да је окно опет брижљиво на своје место уметнуто, па тек доцније, кад се потреба указала, опет извађено, само да би се могло држати, да је у дотичној

в

кући похара учињена од стране неког другог, а не баш од онога, који ју је доиста и извршио.

Окно на прозору уклања се обично тиме, што се онај кит око њега оструге, нарочито док је још свеж и мек. Тај се кит може лако остругати и ако је старији, само ако је био јако изложен сунцу, те је услед тога постао крт. Као што је познато, кит се састоји из креде и кудељног зејтина, који се у току времена оксидира, те не може више да се одупре утицајима атмосфере, а креда још мање, јер је она сама по себи крта супстанција. Такав стари кит постаје на тај начин сасвим сув, и састоји се из самих тространих призама, која једна до друге стоје, и које се помоћу ножа, или друге које подобне алатке могу врло лако и без икаквога шћума остругати. Али како се ретко може наћи на мек, или сасвим сув кит, и како за стругање његово треба повише времена, то онда лупежи по правилу тај посао и не предузимају, но приступају разбијању прозора. А то тек уму они врло вешто да изврше. По себи се разуме да је при том послу најглавнија ствар, да се избегне сваки шћум, кога стакло при упадању може да проузрокује. Мора се, дакле, предупредити да оно не падне на под т. ј. оно се мора слепити. На ту циљ превуку лупежи цело окно тако званом фтастером т. ј. узму комад платна исте величине као и окно, па га онда превуку таквом супстанцијом, која добро лепи. То је обично тесто, ћириш, смола и т. д. Кад тако платно на окно брижљиво залепају, да је свуда добро залепањено, онда га обложе још каквим меким предметом нпр. крпом, травом, сеном и т. д., само да на тај начин отклоне сваки могући шћум при паду стаклета. Кад то све тако припреме, онда почну најпре полако, а затим све јаче и јаче окно у средини његовој притискивати, док оно не прсне. На тај се начин по правилу не чује никакав шћум, јер размрсана стакла остану на превученом платну залепањена, и при паду због крпе, траве, сена и т. д. не чине готово никакву ларму. А ако се и поред свег тога деси ларма од стаклади, онда лупежи чекају неко извесно време, да се увере, е да ли је ко ову чуо. Па ако у кући остане све мирно, онда наставе свој посао, те полако затварач на прозору отворе и ушћувају се у кућу.

Како се пак у прозорима често, а нарочито код сељака, држе разне флаше, чаше, лонци са цвећем и т. д., то онда наравно, да и ти предмети стоје лупежима много на путу. Зато они у таквом случају провуку руку кроз већ разбијено окно, па извуку најчће један по један од тих предмета. Ако пак не могу кроз то окно сваки предмет да дохвате, они онда приступају разбијању другог окна, на већ напред поменути начин. А ако и тада не успу, онда се обично окану започетог посла.

Па и саме завесе и ролетне на прозорима сметају лупежима у извршењу њиховог посла, јер се прозор не може без икаквог шћума отворити, ако је завеса или ролетна спуштена. Деси ли се то, онда они разбијају оно окно, где се налази врха ролетне, те да на тај начин до ње дођу и ролетну уздигну. Али ако опазе, да се то дизање ролетне може осетити, они је онда пресецају попречке, отсечени доњи део извуку полако и нечујно напоље, па онда приступају даље своме послу.

О Д Г О В О Р *

на питања упућена правницима у бр. 15. на стр. 117, овог листа од прошле године.

Прелиставајући обилату садржину овог ваљаног листа за прошлу годину, видео сам, да ни један од правника није одговорио на питања упућена правницима у 15-ом броју од 15. новембра.

Да неби постављена питања остала без одговора, јер да га је до сада било, без сумње би га уредништво, према изјављеној готовости, оштампало, ја ћу на њих у кратко изложити своје мишљење. И ако је доцкан, опет је боље икад него никад.

После наведеног примера положена су ова два питања:

1.) да ли се иследник *повиним* учинио што је окривљеног (за убиство) на основу §. 171. крив. пост. пустио на јемство у слободу, кад дело *није признао*; и

* Овај одговор послао нам је из унутрашњости један одличан правник и судија.

2.) да ли та његова ранија радња (о пуштању на јемство) доцније, по свршеном делу код суда, кад су кривци и осуђени, подлежи каквој одговорности или не?

Претходно би се могло казати, да би радња следникова била неправилна и погрешна, када би он окривљенога за злочино дело (као што је у наведеном примеру убиство) пустио на јемство и у слободу, па ма окривљени потпуно кривицу признао, а још већа је његова грешка, када окривљени дело не признаје. Ни у ком случају следник не може окривљенога за злочино дело пусти на јемство у слободу, јер зато нема законог овлашћења, већ једино може за преступе, као што је предвиђено у §. 131. в. крив. пост. §§. 170. и 171. крив. пост. само суд, а не истражна власт, може кривца на јемство пуштати. То се јасно види из самог текста ових прописа.

Према овоме, на прво питање, ја бих у опште одговорио: да је се следник огрешнио о закон, што је окривљеног на јемство ослободио притвора, без обзира на његово непризнање, јер је наведена кривица, која се окривљеном на терет ставља, злочине природе. Али та његова грешка у исто време не чини и кривицу, за коју би он требао по закону да одговара. Нарочито, ако се иначе из свестране истраге тога дела не може да нађе ничега другог, што би могло уверења, да је то погрешно што ради, ипак из рђавих намера, да некоме нашкоди или другоме користи, које би се намере и доказале, окривљеног на јемство притвора ослободио. Или најзад, да је знао да је неправилно такво пуштање на јемство, па опет окривљеног пустио из недовољне обазривости или нехата. Без доказане кривичне намере или нехата, просто је неразумевање закона.

Кад би следник за овакве своје погрешке кривично одговарао, онда би било кривице и у сваком његовом раду, који му суд као неправилан и погрешан уништи, а и судије у суду одговарале би за доношење оних одлука, које би им виши судови поништавали, и ако нема ни помисли од кривичне намере или нехата тих чиновника, у таквом њиховом раду.

Дакле у наведеном примеру, и ако је следник погрешно пустио окривљеног на јемство за учињено убиство, кога не признаје, ипак он тиме није учинио никакву кривицу, која би се казнила по крив. закону, па ни из §. 127. цет. зак. за коју се пита, кад из истраге није ништа изнето, из чега би се могла утврдити кривична намера или нехат следников у доношењу такве одлуке.

Из другог питања да се лако извести, да се на прво питање очекивао одговор противан овоме, што сам га изнео, иначе се не би онако поставило.

Према изложеном мишљењу о првом питању одговор на друго, веома је лак: кад нема кривице до следника у томе што је пустио окривљеног на јемство, док га још није суду спровео, онда за ту исту радњу не може бити крив ни доцније, по свршеној расправи код суда, кад су кривци осуђени.

На против, ако би се утврдила кривица следникова у пуштању окривљеног на јемство у слободу, онда би следник за ту своју кривицу одговарао и доцније, па ма кривци не само били осуђени, већ и казну издржали. Само би у овом случају ваљало имати на уму прописе о застарелости, е да ли није по њима кажњивост уништена. Код кривица тражи се материјална истина. Кад ће се истрага отпочети не утиче на суштину кривице.

Чиновничке кривице нису условљене само тужбом оштећеног лица, већ се с погледом на §. 4. крив. пост. суде и по службеној дужности. С тога чиновника за његове кривице може оптужити сасвим незаинтересовано лице, као што се у наведеном примеру помиње, па чак његове кривице могу се ислеђивати и на просту безимену доставу према §. 53. крив. пост.

На завршетку ове кратке речи могу додати: да у напредак питања, која се буду постављала, треба да су прецизнија, јер од тог зависи потпунији и правилнији одговор. **Д. Н. С.**

ШТА НЕДОСТАЈЕ ОВДЕ?

Начелнику ср. Н. јавио је Петар Петаковић из села С. да су му непознати лопови разбили вајат и из њега однели многе ствари у вредности 200 динара. Крађа ова извршена је ноћу. Ко му је исту извршио не зна, нити може на кога сумњу да полаже.

Иследна власт учинила је по овоме све, што је дужна била да учини. Но сав јој труд беше безуспешан. Крађљивци се нису могли пронаћи. Иследна власт према томе донела је овако

решење:

Пошто се не зна учинилац крађе извршене Петру Петковићу из С. то ово-ср. иследна власт на основу § 29. кривич. суд. поступка решава: да се по овоме свака даља радња прекине и акта у архиву оставе.

18. фебруара 1892. год.
у Н.

Начел. ср.
Н. Н.

Питање: Јели правилно иследна власт поступила, кад је овако решење донела? Шта недостаје овде? И, како је требала иследна власт да поступи у овоме случају, кад се учинилац дела не зна?

Први правилан одговор на ово питање, штампаћемо у нашем листу.

ЈЕЛИ ПО ЗАКОНУ?

НА РАЗМИШЉАЊЕ ПРАВНИЦИМА И ПОЛИЦ. ЧИНОВНИЦИМА

Начелник среза К. потврдио је једно овако:

Поравнање:

Између Косте П... и Димитрија М... закључено на следећи начин:

1. Ја, Димитрије разбио сам и покварио чесму зидану, Костину, постојећу „у о....“ на путу, и од исте однео цигле, чункове и камена корита, што је код моје куће нађено приликом полициског увиђаја. Па да не би пао под кривичну одговорност за поништај туђег имања, — обезујем се да направим исту чесму у свему онако, како је била кад сам је порушио; итд.

2. Све ово обезујем се да урадим о свом трошку до конца месеца августа ове године; а ако то не урадим до рока, онда да накнадим сопственику Кости на име оштете 600 дин.

3. Ја, Коста, пристајем на предње услове.

4. Ово поравнање има бити потврђено код среске власти.
21. јуна 1897 год.

Поравнали се
Димитрије М...
Коста П...

Да су Димитрије и Коста које потписани познаје ово поравнење у свему за своје пред влашћу признали и међусобом закључили, то тврдим по наплати таксе.

№ 0000.

За начел. срес. писар

26. Јуна 1897 г.
у К...

(М. П.)

Р...

Дакле, из овога поравнења види се, да је ова чесма Костина. Но није тако. Она је својина са свим другог лица, које је тек данас сазнало ко је чесму порушио и материјал однео, зашто је подигло кривичну тужбу противу Димитрија и Косте.

Како ће се дело код суда свршити то ћемо доцније видети. Сада настаје питање: јели Димитрије учинио само поништај туђих ствари — § 292. крив. закона? или има још и друге кривице, што је сав материјал однео својој кући да себи користи прибави?

Дали је полициска власт поред јасног прописа § 294. крив. зак. могла дело прекинути и поравнење тврдити, кад овде стоји још једна кривица поред оне из § 292. крив. зак. и најзад, да ли је предходно требало од појављеног сопственика — Косте — изискати уверење месног општинског суда: у чијем се атару налази поништено добро; да он докаже својину, па дело прекидати и поравнење тврдити? Јер ухваћени кривац хита да се што пре изравна, да не би казну искусио и непитајући, чија је својина поништеног добра а нарочито кад је поравнење под повољним условима као што је ово.

Док се чесма обнови као што је била потребно је 1000. дин. Међутим Коста је пристао за 600 дин. у своју корист.

Молим уредништво „Полициског Гласника“, да преко свог листа ово изнесе на јавност, да се види: имали неправилне радње приликом прекидања истраге и тврђења поравнења?

Примите уверу мог одличног поштовања

15. Јануара 1898 год.

М. Ј. Е.

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА.

Милош Којић из Кораћнице и **Никола Јовановић** из Бегалице, оглашени су за хајдуке актом начелства округа подунавског од 4. августа 1897. године № 12.799, а ухваћени су 9 октобра исте године у кући јатака и саучесника његова Милорада Ковановића из Тулежи. Ми ћемо да изнесемо само у колико се по званичним подацима о њима зна. Можда их има и више. Да почнемо:

I. Милош (28 год.). — Још у малолетству, у 19. години својој осуђен је пресудом апелационог суда № 2231. на 6 год. робије за убијство. То је било 1889. године. Од тога је издржао само две године а за остало је помилован. За тим, поротном пресудом београдског првостепеног суда од 1. децембра 1895. године № 17.413 осуђен је на 20 година робије у тешком окову, а за дела: што је ноћу између 31. јула и 1. августа 1894. године још са некима, које није хтео проказати извршио

Милош Којић

Никола Јовановић

разбојништво, напао на кућу Димитрија Седларовића из Кораћнице, па њега и жену му Радојку повредио и отео им пушку и револвер. Даље, што је ноћу између 9. и 10. истог месеца из затвореног тора покрао Животи Трипићу из Међулужја 6 оваца, и најзад, што је 14. истог месеца обио сандук Танасија Арсића из Раброва, који му је стајао у соби, и из истог однео му ствари.

II Никола (27 година). Осуђен је био поротном пресудом београд. првостеп. Суда од 27. фебруара 1892. г. № 2918 $\frac{1}{2}$ (као малолетан) на 2 године робије без окова, што је са друштвом ноћу 30. новембра 1891. год. извршио опасну крађу Марку Мајсторовићу из Ропочева, и поротном пресудом истог суда од 27. маја 1895. г. № 7586, на 13 година робије у тешком окову, што је ноћу између 29. и 30. децемб. 1894. г. са друштвом учинио опасну крађу Обрену Мајсторовићу из Гудераца.

III. И Милош и Никола са последњих осуда — робије — утекли су 27. фебруара 1897. г. и од тог времена па док нису ухваћени учинили су више казних дела, за која су сада и стављени под суд и то: 1. Што су истог дана приликом

бегства убили Павла Станчића, а ранили Филипа Јовановића осуђенике, испред којих су и побегли; 2. Што су ноћу између 3. и 4. априла 1897. г. извршили опасну крађу Драгомиру Ранковићу из Даросаве; 3. Што се ноћу између 31. маја и 1. јуна 1897. г. извршили разбојништво над Светиславом Љубићем из Дрлупе; 4. Што су 3. јуна 1897. г. извршили разбојништво над Драгомиром Живковићем и женом му Љубицом из Трбушнице; 5. Што су између 8. и 9. јуна 1897. г. извршили разбојништво над Спасојем Павловићем из Рогаче; 6. Што су ноћу између 15. и 16. јуна 1897. г. извршили разбојништво над Светозаром Јованчевићем из Влашке; 7. Што су 1. јула исте год. извршили разбојништво над Милошем Лазићем из Влашке; 8. Што су између 10. и 11. јула исте год. извршили разбојништво над Станком Марковићем из Рајковца; 9. Што су ноћу између 11. и 12. јула исте год. извршили разбојништво над Милованом Матејићем чуваром железничке пруге; 10. Што су исте ноћи извршили разбојништво у Влашком Пољу над г. Јосифом Хаморским чинов. железничким; Драгутином Петровићем и Васом Вулећићем скретничарима; 11. Што су између 29. и 30. јула исте год. извршили разбојништво над Николом Станићем мех. из Коњара; 12. Што су 31. јула исте год. извршили разбојништво над Петром Дамњановићем, Милованом Трункиновићем, Андријом Мирковићем, Симом Влајићем, Миланом Голубовићем, Стеваном Голубовићем, Алексом Петровићем, Станимиром Перићем, Радојом Митровићем и Живојином Мишићем сви из Вел. Крсне; 13. Што су око половине августа исте год. извршили разбојништво над Милојем Јоцићем, Костадином Јоцићем и Ђурицом Нинковићем из Влашке; 14. Што су 18. августа исте год. извршили разбојништво над Цветком Вељковићем и сином му Иваном из Дубоке и Танасијем Јовановићем и Миланком Андрејићем из Границе; 15. Што су између 30. и 31. августа исте год. извршили разбојништво над Станком Марковићем из Рајковца; 16. Што су између 14. и 15. септем. исте год. извршили разбојништво над Матејом Љубинковићем и његовим укућанима из Губеревца; 17. Што су исте ноћи извршили разбојништво над Пантом Николићем из Губеревца; 18. Што су између 21. и 22. септем. исте год. извршили разбојништво над синовима Радована Цвејића из Бегалице, и том приликом убили му сина Панту; и 19. Што су између 1. и 2. октобра исте год. извршили разбојништво над Јанићијем Маринковићем и укућанима из Влашке и тада њега ранили а убили му жену Миросаву и сина Димитрија, а ранили му синове: Проку и Алексеу.

Риста Михаиловић. Родом је из Требиња, стар је 41. год. Неписмен је. Надничар је по занимању. Небројено пута био је исуђено кажњаван због скитње и крађа, које су му, што по веле, и у крв прешле.

Један догађај, који се десило у апсани главне полиције јула месеца прошле године, најбоље ће нам показати неваљалство Ристина и његову страст за крађом. Да га испричамо.

Неки Мошон Мордохај, просијак, беше осуђен од стране кварта савамалског на три дана затвора због пропње. То је један стар, слаб и сакат јеврејин, који, и ако беше јули месец, носаше на себи кожух а врх њега још и зимски капут. Затворило га у општу апсану звану — „главначу“ у којој беше и овај Риста.

Он издржаваше 12-то дневни затвор по пресуди кварта врачарског због крађе једног цепног сата.

Апсеници увек жељно ишчекују да им дође какав нови друг. Од њега они сазнају за све новости у вароши, а поред

тога, код њега се обично нађе по неки „грандељ“ и по нешто „пљуганца“. Тако је било и са Мошоном. Чим су се врата апсанска за њим затворила, окупише га „шатравци“ са свију страна запиткивати. Једни га тешкају, други га сажаљевају, а трећи, чије срце беше више болељиво, приђоше, да се с њим упитају за јуначко здравље. Међу овима беше и Риста, који нађе за „сходно“ да Мошону каже неколико утешних речи, и да га, онако пријатељски, лупне мало руком по рамену и по прсима. На све ове изјаве пријатељства, Мошон не рече ни речи, већ се мирно повуче у један кут апсане и леже. Услед толике његове непажње, „шатравци“ га добро изгрдише и исмејаше, па онда наставише даље свој обичан разговор. На Мошона нико више и не обрађаше пажње. Једини Риста кад-кад онако испод ока погледаше на њега.

Наста ноћ. У „главњачи“ упалише једну малу лампу. Стражари заузеше своја места, а кроз ходник одјекну глас старог апсанције чича Дојчина: „савај“. На ову једну једину реч сви затвореници уђуташе. Све занеми. Наста тајац.

У „главњачи“ полегали гди је ко стигао. Нема ти ту ни простирача ни покривача већ само голе даске. Мошон закопча свој зимски капут и заспа као заклан. За мало, па и сви остали поспаше а Риста већ отпоче и хркати. Да га је неко тада посматрао, мислио би, да три ноћи није спавао, али кад би га мало пажљивије загледао, опазио би, како му се, с времена на време, отварају очи и жудно погледају на ону страну где је Мошон лежао...

Док је Риста онако жудно погледао на Мошона, дотле је неко још жудније погледао на Ристу. То беше један младић, од својих 20 година, који лежаше у близини његовој. И он се, као и Риста претвараше као да спава. Тај младић беше Лазар Крстић, чувени крадљивац, који не избијаше из полицијске апсане. Он се на њу беше тако свикао, да му је необично било кад се налазио у слободи, у којој од своје 15. године није провео више од 5 месеци! Све остало време, до своје 20 године провео је по затворима а највише у „главњачи“ главне полиције. У њој је он одрастао; у њој се осећао као у „својој кући“; у њој се упознао са свима важнијим крадљивцима и коцкарима; и најзад, у њој се он школовао у лоповлуку и осталим неваљалствима. У времену, кад се овај догађај десио, он беше добро печен у своје „занату“.

Рекосмо већ да он жудно посматраше Ристу. То није било без узрока. За време, док је Риста, онако пријатељски, лупкао Мошона по рамену и прсима, Лазар је опазио на његовом лицу један лак осмех, — један израз задовољства и радости.

Лазар беше лопов „првога ранга“. Као такав, разумео је шта значи онај осмех Ристин. Према томе, не треба се чудити, што онако жудно погледаше на Ристу. У осталом, није га дуго ни погледао. Чим се стражари изменише, — а то је било око 10 сати, — Риста се лагано и опрезно подиже са свога места; поче разгледати пажљиво око себе и к'о сушта мачка допуза до Мошона. У једном скоку Лазар је већ био код њега. Ухвати га за капут и шапну му: „Еј, мајсторе! И ја сам ту“. Ристин не беше ово право, али немаде куд, већ му одговори: „Пс...с делићемо. На којој му је страни кеса? На левој. Јел' повећа? Прилична је! У капуту? Не! Испод кожуха... То ће тешко ићи... Он је легао на леву страну. — Лако ћемо за то. Јел ти општар нож? Јесте...“

...Овако шапућући, Риста и Лазар легаше поред Мошона и то један с једне а други с друге стране. Лежаху тако неко кратко време па за тим отпочеше операцију. Риста, правећи се да је сањив и окрећући се онако „у сну“, гурну Мошона, који се мало покрену и настави хркање. Риста и Лазар очекнуше неколико тренутака па за тим расекосе Мошону капут и кожух; извучоше кесу и вратише се тихо и нечујно на своја места. Кад су одрешили кесу, нађоше у њој: један наполеон, један дукат, једну сребрну турску лиру и 7—8 динара у сребру. Мошон је био опљачкан... Сиром Мошон! Била је то ситуација и смешна и жалосна.

Сутра дан Мошон поче запомагати, к'о да му је кућа над главом изгорела. Ова вика пробуди не само затворенике и апсанцију, већ и самог дежурног члана. Члан са апсанцијом одмах уђе у „главњачу“. Тамо је био овакав приказ: Мошон се бије у груди и кука колико га грло доноси. Да су му оба ока ископали не би толико јаукао. А, Бога ми, није ни шала! Целога је свога века просио док је скупио оно мало новаца, па

му сада однеше све до последње паре. Једва је сиромаш умео да каже колико је имао.

Претресосе све апсенике; прегледаше сваки кутић у „главњачи“, али узаман. Пара нигде нема. Риста је чак протествовао, што га претресају због једног просијака, који, вели, целог свог века није ни видео толико пара а камо ли, још и да их је имао. Лазар само ћути.

...Изађоше из главњаче и одоше у апсанцијину собу. Почеше испитивати једног по једног апсеника. Дежурни члан проба на леп начин. Обећава и награду ономе, који му каже где је новац. Све забадава. Сваки се куне оним што му је „најмилије“ да ништа о томе незна. Апсанција да пукне од муке. Најзад узне корбач. У томе тренутку доведоше Лазара. Када је угледао корбач, језа га подузе. Међу тим, апсанција, познавајући га као „злу пару“ навали одма на њега да каже где су новци, — у противном, прећаше му корбачем и ћелијом.

Није требало много па да Лазар све призна. На питање: где су новци, одговори: да су сребро прикрили испод једне даске у главњачи, а злато су прогутали. Он је, вели, прогутао дукат а Риста наполеон и пола наполеона. Риста у почетку одсудно одрицаше, али, кад се нађе сребро на месту, које је Лазар означио, немаде куд већ је и он признао.

Нећемо причати шта је даље било. Доста ће бити, кад кажемо само то, да је Мошон захваљујући *рицинусу* после два дана, на велику своју радост, дошао до свога новца. Риста пак и Лазар, одлежали су још по један месец у затвору, па кад су били пуштени у слободу, љуто су проклињали *рицинус* и његове *последнице*.

Сима Баста. — И ово је изданак са стране, који нас је овде „усређио“. Сима је рођен у селу Рибици, у Хрватској. Тамо је и одрастао.

Тек му је 21. год. По занимању је келнер. Средњег је раста; у лицу плав. Од своје породице има само брата Николу, који је пекарски момак. Сима живи у Србији од пре 13 година. Ал' то време није употребио на честан и користан рад, него на отимање туђе имовине. Да поменемо само ово, што је забележено у судским и иследним актима.

Ноћу, између 7. и 8. фебруара прошле године, Симо је извршио опасну крађу Петру Сотировићу кафеџији оvd. За ову крађу осудио га суд за град Београд на четири године робије у окову. У Новембру месецу пр. године, спроведен је управу београдског казненог завода на издржање ове казне. За то му, ево, слику и доносимо.

ИЗ СТРАНОГ СВЕТА.

Занимљиви догађај. — Било је то на прузи железничкој близу Хамбурга. У једноме купе-у седео је један постар господин а према њему неки млад путник. Беху њих двоје сâми у купе-у. Ћутали су. Стари господин испод ока погледаше на свога суседа. Учинило му се, као да ће то бити какав фини коцкар, који пресреће путнике по железничким вагонима, па их онда фино опљачка. То је закључио и по томе, што је његов сусед био немирнога духа, јер се често подизаше са свога седишта... Да би могао своју сумњу јаче утврдити, намисли, да се учини као да спава, а међу тим, пажљиво ће мотрити на сваки покрет свога суседа. Тако и учини. Завали главу на једну страну и учини се као да га је сан савладао. Шешир му пао на седиште, ал' се он на то није освртао. Хтео је своју намеру потпуно и до краја да изведе. Млади путник видећи,

да његов сусед спава, скочи са свога седишта и наднесе се према староме господину. Нешто је дуго и пажљиво гледао. Мора бити, да је нешто повољно спазио, јер му се усне на смех развукше. Очи му се засијаше необичном радошћу. Брзо се окрену и подиже руку према својој ручној торбици. Отвори је. Из ње извуче једно мало стакоце са неком провидном теч-ношћу. Но тек што се хтео осврнути и прећи странцу, овај га дочепа за гушу и поче стезати. Јадни младић једва кркъаше под старчевим снажним притиском. Старац викаше: Лопов! Кесарош! Арамија!.. Лом. Уђе кондуктер. Старац се заморио те је изгледао к'о куван рак. Једнако виче: Лопов! Кесарош!.. Једва ослободише младог путника из старчевих шака.

Шта је било? Наравно, нешто, што је изазвало општи смеј. Да чујете само. Онај младић био је агент неке фабрике, која израђује течност за брзо *растење косе*. Видећи, да је глава старчева *ћелава*, хтео је полако да му намаже теме оном теч-ношћу, те да се увери: какво ће брзо дејство имати тај нај-новији проналазак, па да на тај начин рекламира фабрику свога шефа. Ал' старац је опет другчије мислио. Он је држао да је овај младић коцкар и кесарош, па за то је онај цумбус и направио. Ето, шта се све не може десити на железницама. Ал' се и путник уверио, да не пасује свачија глава за рекла-мирање новог проналазак — за брзо *растење косе*.

ИЗ ХАЈДУЧИЈЕ.

Н. Јагац.
(НАСТАВАК)

Љубисав Бонцулић

Светолин Бугарчић

Љубисав Бонцулић, из Каленића, 20 година робије,
Светолик Бугарчић, из Смрдљиковца 5 година робије.

ПРВА ПРЕВАРА.

— Причаћу вам, ал' под условом да моје име не споми-њете, рече нам један бив. коцкар и варалица, који већ од више година живи поштеним животом у једној нашој паланци... То је било давно. Имао сам тада тек 17 година. Био сам у трго-вини код Н. Добро ми је ишло. Недељом и празником одла-зио сам са друштвом код „Коларца“ на чашу пива. Ту смо се добро проводили. Тада ова кафана није имала салу као сада. Јок! Било је само главно одељење са улице, и онда неколико споредних соба из авлије. У оно доба, кад сам ја тамо од-лазио, ову кафану држао је пок. Никола Прапорац, кога смо сви звали „ћир Никола“. Обично је ћир Никола седео за јед-ним столом до самих врата, која воде у одељење где се пиће точило. Његово једино друштво било је претстављено у — Стеви

Гојковићу, који је тада продавао миришљаве сапуне и давао по мало новац под интерес. Степа је носио црвени турски фес, а носио се увек лепо и укусно. Ћир Никола радо је разгова-рао са Стевом, и приметио сам, да је бивао некако туробан, ако би се Степа, ван обичаја, где год мало дуже задржао. Обично је Степа пио бело вино са содом, а ћир Никола или је попио чашу пива или не. Тек њих су двоје разговарали до миле своје воље. А ми, омладина, у друштву са још неким „асли-пева-чима“, седели смо према њима за столом. Пили смо, па смо боме често и певали. Пок. Андра Вукашиновић, па онда пок. Светозар Драгутиновић били су певачи на гласу. Кад они за-певају а ми тек ударимо у „брум хор“, онда је чак и пок. Јак-шић ударио код ћир-Николе на „стару креду“. Волео је песму па се с нама тако до зоре веселио. И јес оно било друго време, други људи, друго све. Све је то дисало једним животом. А данас? Него да вам даље причам. Тако једнога празника у вече, седимо као обично за нашим старим столом. Пијемо и певамо. Ђура тада није био међ нама. Веселе је текло да не може боље бити. Погледам често на онај стол где обично седи ћир-Никола, ал' Стеве нема. Седи сам ћир-Никола, наслонио главу на обе руке на дремуца. Без Стеве му је било дуго време. Кад би тако око поноћи, нама неста новаца, а зинула из нас нека хала па би још пили. Управо тек би *иочели* да пијемо „момачки и јуначки“. Бесмо пали некако у очајање, што смо остали без новаца. За нашу несрећу био је неки нов „далнкелнер“, па нисмо смели дугове правити. Шта ћемо сада? Андра се занео па пева: „око врата, крст од злата, Анка има на прсима“... Да полудимо од раздраганости... Гледамо, а оно празне чаше на нас се осмејкују... Шта ћемо сад? питасмо се готово тужним шепатом. Не знам како, ал' мени сѣну нека ђавоља мисао. Камо да није, јер је она била основ мојој даљој несрећи.

— Биће пара, рекох дружини.

— Како? гракнуше око мене.

— Сад ће те видети. Има ли ко парче хартије?

— Ево, рече Светозар. Ово је парче од неке коректуре.

Можеш се слободно послужити. И тако писац није Бог зна шта.

Узнем ову хартију и упутим се онамо где је ћир-Никола дремуцао. Беше као што рекох сам. Полако му се приближим и ударим га руком по рамену. Он се трже... Сањивим очима погледа у мене. Ја, направио кисело лице, па једва говорим.

— Ћир Никола, рекох, знаш шта је ново?

— Шта?

— Твој — наш Степа Гојковић...

— Но, шта је с њим?

— Умр'о је ноћас. Ево, сад баш скупљамо добровољне прилоге да га можемо сахранити. Приложи што. Био је добар твој пријатељ. Севап је... Колико милујеш...

Ћир Никола се чуди. Поче се крстити, па промрља: Бог да га прости. За тим завуче руку у џеп и извади пет динара у сребру.

— Ево, ово је од мене... Сироме Степа...

Примим новац па дођем друговима.

— Поручујте! Има пара!..

Ударисмо у нову теревенку. Пијемо и певамо. Ћир Ни-кола поднмио се на сто па ћути или — дрема. У по нашег весела бану у кафану главом — Степа Гојковаћ. Ето ти бе-лаја. По обичају седе за сто према ћир-Николи. Гледам тамо а мислим да не дишем... Дирну руком ћир Николу и овај се трже. Протрља очи, гледа, па опет трља очи... Не верује очима. Једва се диже од стола па онда погледа право Стеви у очи.

— Ама јеси ли ти Стево?

— Ја сам!

— Зар ниси умр'о?

— Јок!

— Ех, обешечаји, преварише ме... Нека, нека, опет ће они оне паре код мене оставити.

Мени лакну на срцу. Видим да се оба слатко смеју. Степа гледа на нас па му се од смеха тресе фес на глави. Ми тек онда ударисмо у песму. У неко доба, оде Степа из кафане а и ћир-Никола. Остаде само још мокра братија. На један пут паде као из облака у кафану наш хоровађа Н. Ми загрејани, па се занели у севдалијске песме... Хоровађа седе за наш сто, некако баш до мене...

— Има л' што новог? упита ме он.

— Има, рекох.
 — А шта?
 — Зар не знаш? Умро Стева Гојковић! Сутра у 8 сахати сахрањиће се.
 — Шта! узвикну хоровођа.
 — Тако је! Него добро би било да наше друштво пева. Има ће се од од куда платити.
 — Са свим тако. Сутра у 8 сахати да смо тачно пред његовом кућом. Знате где седи? Улица старог телеграфа до онога тишлера...

На томе је и остало. Хоровођа оде а ми у зору тек одо-смо из кафане. Одатле смо отишли код „бумс-келнера“ на ра-кију, па око 8 сахати упутисмо се на зелени венац да једемо бурека. Кад смо савили у улицу старог телеграфа, смотрих пред прозором Стеве Гојковића хоровођу са још неколико скупљених певача. Хоровођа дува у свирајку и даје гласове: „свја, свја, свја“... Да пукнемо од смеха. У један пут отвори се прозор и на њему се указа глава — Стеве Гојковића. Певачи и хоро-вођа загребаше у доњу улицу и само смо чули по кад-кад: „свја, свја, свја“...

Ето, тако је то било. Знате Стеву? Ето, жив је, па нека вам он каже! А има вала и других наших „хунцутерија“: Мла-дост, лудост. Ама то ме је одвело доцније на странпутицу, и сад сам као што видите — тамбураш...

ЛОПОВ БЕЗ — СРЕЋЕ.

.....Шта оно рекох мало пре? Аха, знам! Обећао сам да ти причам, како сам прошао код Марка Стојановића адвоката. Е, ту кад сам остао жив, живићу још сто година... Онај не-сретник „Бурда,“ причао ми је како је са Живојином Јајићем предигао код адвоката Марка два ћилима. Вели, што смо се од тога лепо тројкаршили — то више нема!... Ама је, вели, први ћилим и био богат! Права пиротска „работа.“ Коштао је брат брату 10 дук. цес. Но ми смо га „удомили“ за 4 дук. ц. па опет нама стига. Некако ме намами том причом на моје зло. Уђе неки ђаво у мене, па ме једнако копка, да и ја окушам тамо мојупусту срећу. Каже ми „Бурда“: Ћилими су одмах испод басемака на једноме миндерлуку. Комотно уђеш, дигнеш и ухватиш „маглу.“ Лепо ме човек наведе на зло — па то ти је. Тако једном био сам на Калимегдану. Леп дан, и ако је био Јануар месец. Беше, ако се не вaram неки празник. Аха, сећам се. Била су „три јерарха“... Ходим тако по Калимегдану, па се упутим поред „Круне“ право на кућу Марка Стојано-вића. Кад сам био према „Грчкој Краљици,“ а мени тек паде на памет „Бурдина“ приповетка о ћилимовима. У џепу нисам имао ни пребијене паре. Мислим се тако, па најзад рекох са-моме себи: уђи Микице унутра, уђи. Зар не видиш да нема никога. Жива згода. Уђи само, Микице, уђи. И ја сам на моју несрећу ушао унутра. Боље да сам врат скрхао, по што сам то учинио. Онаког „зорта“ нисам имао од како сам из пелена извишао!... Слушај само. Уђем ти полако а све се обзирем. Нигде никога!... Патрапах до степеница. Погледам, а оно мин-дерлук, а преко њега леп ћилим. Право ми рече „Бурда,“ баш леп ћилим... Биће пара, мислим, па дођох ближе миндерлуку. Повучем полако за један крај. Ај! Не иде. Мора да је негде кекав крајичак запао за ексер. Повучем јаче. Опет не попу-шта. Баш ђаволски запело негде, мислим, па запех из све снаге. Јаој, мени!.. Ужасно!.. Кад сам био највећма запео да повучем себи ћилим, пуче од некуда пушка, ама тако страшно, као да је у један мах сто прангија грунуло. Дим се поче витлати. Ја стојим као каква млада. Несвесно пицам груди — нема крви. Погледам руке — суве. Повучем преко образа руком — јок, ништа. Стојим и бленем као прикован за то место... Не знам ни сџм како сам се нашао међ два тешка маља. Јес, баш маља, јер руке Драгутина Настића трговца баш су тешке као прави маљеви. Сподби ме тако па са мном у полицију... Ето, мој брајко, како сам ти ја прошао. Ко је оно пуцао, и данас не знам, ал све ми се чини, да ће то бити адвокатов марифетлук, да се отресе незваних гостију, као што сам ја, „Бурда,“ Жи-војин, „Прангаш“ и други...“

Ево шта нам опет г. Марко о томе прича: (наставиће се).

П О Т Е Р А.

„Неки **Мијајло Димић**, келнер, окривљен је за крађу једног сата и ланца Мици Радуловић, собарици из Зајечара. Незна се где као келнер служи. Мијајло је омален, пун у снази, црномањаст, бркова црних; браду брија. Пронађеног треба стражарно спровести начелству окр. тимочког, с позивом на његову денешу од 22. ов. м. или управи града Београда на Бр. 1861.

Ноћу између 13 и 14 ов. м. непознати лопови украли су са појате два вола Милану Васићу из Тропоља. Један је сив, матор 4 год., и други је сив, но по мало шаркаст око очију, предњих ногу и око паса. Матор је 5 година, а

Ноћу између 21 и 22 ов. м. украдене су две краве из затворене штале Илији Марковићу из Суботице, краве су обе беле, маторе по 4 год. без роваша. Пронађене лопове ових покрађа, стражарно треба спровести начелнику ср. ресавског, с позивом, за прву на Бр. 844, а за другу на Бр. 876.

Начелник среза Ресавског денешом од 26 овог месеца Бр. 1050 јавља, да је непознато лице похарало Богомира Ми-лановића механцију грабовачког и однело му: 70 динара у банкама, 25 дин. у сребру, бакру и никлу, 120 пакли дувана од по 20 и 10 пара дин., цени сат без заклопца, кутију цигар папира од по 5 пара, пакло палидрваца, једну бритву, пореску књижицу и разне ствари. Лопов је око 30 год. црномањаст у немачком оделу. Пронађеног треба стражарно спровести до-тичном среском начелнику, с позивом на горњу нумеру.

Борча Алић и **Ђорђе Салков** скитачки цигани, 23 т. м. у вече, убили су Марка Марковића, а Лазара Асановића тешко повредили па побегли. Борча је висок, у чакширама и гуњчету, шајкачи и опанцима; смеђ, плав и бркова малих, браде мале жуће. Има 27 до 28 год. Носи пиштољ. Ђорђе је раста средњег, главац, црних бркова, браде кратке црне, у опште дежмекаст. У лицу црн. На глави шешир или стару шубару. Има 40 до 50 год. Пронађене треба стражарно спровести начелнику среза ражањског, с позивом на Бр. 751.

Радојка Поповић бив. служавка, родом из села Бруснице, среза таковског, окр. рудничког; решењем првостеп. ђуприског суда од 6—IX—97 Бр. 11938; стављена је под суд и у притвор због убиства новорођеног детета. Ну како је Радојка побегла незвано где, то ђуприски прв. суд моли све власти, да Радојку потраже и нађену њему стражарно спроведу с позивом на горњу нумеру.

Јован Игњатовић-Таушановић, бив. флјакериста, реше-њем првостеп. суда за град Београд, од 16 тек м-ца Бр. 103. стављен је под суд и у притвор због утаје. Како је Јован из Београда утекао незвано где, то првостепен суд, моли све власти, да Јована потраже и њему стражарно спроведу. Може се спровести и Управи Града Београда, с позивом на Бр. 2017.

Т Р А Ж И С Е.

Тодор Прокоповић, калфа кројачки из Лесковца, има се упутити I (врањ.) окр. команди ради прегледа, Пронађеног упу-тити тамо.

ИЗЈАВЕ, ПОРУКЕ И ОДГОВОРИ УРЕДНИШТВА.

Регистар прошлогодишњих бројева готов је. Уз овај број ша-љемо онима који су нам га тражили, а послали смо и још неким где стаје претплатника није измењено. Уз идући број, послаћемо и свима који нам пошаљу нове спискове претплатника, па у њима на-ђемо оне што су и у прошлој години примали наш лист. Регистар дакле треба дати само претплатницима из прошле године.

Г. Мити... Књажевац. Наша је експедиција врло тачна, јер се врши под строгом контролом, али чудновато да је тамошња пошта упропастила толике бројеве! Па докле ће тако?! — Примили смо 37. динара за „Полицајца“. По писму учинићемо.

Прва партија комплета прошлогодишњих већ је повезана и према нашем ранијем обећању отпочећемо шиљање заслужним лицима за „Полицијски Гласник“.